

med Hensyn til Luksusvarer. Den højtærede Finansminister svarede mig derpaa ganske kortfattet, at jeg havde glemt at tage Hensyn til, at der ved Beregningen af Indtægten af selve Luksustolden var taget Hensyn til, at Forbruget vilde gaa ned ved den forøgede Told. Jeg svarede ham ikke den Gang, idet man vel nok kunde paastaa, at dette Spørgsmaal laa noget udenfor det Emne, vi behandlede; jeg vilde ikke sætte den højtærede Formands Taalmodighed paa for stærk en Prøve, skønt jeg indrømmer, at han har en forstaaelsesfuld Betragtning af en Forhandlings Udviklingsmuligheder. Men jeg vil gerne nu sige til den højtærede Finansminister, at hans Indvending gjaldt ikke. Jeg nærer ikke Tvivl om, at naar den Statistik bliver offentliggjort, som jo maa offentliggøres angaaende Luksustoldens Virkninger, vil det vise sig, at Forbruget ikke er gaaet tilbage. Og med Hensyn til den moralske Indflydelse, som Luksustolden skulde have — jeg bruger Ordet „Luksustold“, skønt det i Virkeligheden drejer sig om Varer, som tidligere ingenlunde faldt ind under Begrebet Luksus, men om hvilke man nu bruger denne Betegnelse for at dække over, at dette Lovforslag og den gældende Lov gælder Beskyttelse og gælder Indtægt for Statskassen —, med Hensyn til den moralske Side maa jeg sige, at Luksustolden ingen som helst Indflydelse har haft paa Befolkningen; Befolkningen har brugt det samme som tidligere af de Varer, som indbefattes under Loven. Hvad er da det, der er sket? Medens man mente og paastod, at Toldloven skulde indskrænke Forbruget og derved altsaa ogsaa indskrænke Befolkningens Udgift paa dette Omraade — det var jo det pædagogiske i det —, saa skete der kun dette, at Befolkningen brugte endnu mere til Anskaffelse af de Varer, der falder ind under denne Lovgivning, end den tidligere har gjort. Ganske sikkert gik en Del af den Udgift, Befolkningen havde hertil, ind i Statskassen, og det er naturligvis for den højtærede Minister et formildende Moment, som vel ogsaa kan bidrage til, at han ser bort fra det moralske i Sagen. Men da man stadig har hævdet fra mange Sider, at det moralske Moment var en af Grundene til, at man vilde gaa til en saadan Lovgivning, saa er det ret uheldigt, at man nu maa konstatere, at Forbruget ikke blot ikke blev indskrænket, men at Udgiften tværtimod er steget; og at den moralske Betydning ikke har gjort sig gældende.

Jeg synes dog, at man skal minde derom nu, da vi staar overfor dels en Forlængelse af en allerede gældende Lov, dels

en vedvarende Forlængelse af den gennem det Toldlovsforslag, som den højtærede Minister har forelagt i Folketinget, og som jo bliver behandlet dér. Befolkningen skal vide, at Luksus drejer det sig kun lidet om. Det drejer sig om to Ting, som jeg har nævnt, den ene er en forøget Beskyttelse, og den anden er en forøget Indtægt for Statskassen.

Finansministeren (N. Neergaard):

Statistikken vil vise, at for nogle Varer har Forbruget været konstant, medens det for andre er gaaet frem og for andre igen er gaaet tilbage. Men det er dog givet, at det gælder for disse Varer som for alle andre, at naar deres Pris bliver forhøjet, bruges der mindre af dem, end der vilde være brugt, hvis de havde været solgt til en lavere Pris. Jeg kan ikke indse, at disse Varer skulde unddrage sig denne ganske almindelige økonomiske Lov.

Brandes: Saadanne Varer, som er en Fornødenhed for Befolkningen, unddrager sig absolut den Regel, som den højtærede Finansminister vilde opstille om, at hvis man forøger Tolden paa dem, indskrænkes ogsaa Forbruget. Nu kan man naturligvis diskutere, hvis man vil, om, hvad der er Fornødenhed, og hvad der er Luksus. Men naar Befolkningen betragter Varer som nødvendige og viser dette ved stadig at anskaffe dem, saa er det jo ligegyldigt, hvad man kalder dem, saa bliver Forbruget altsaa ikke indskrænket, og det forekommer mig, at i den højtærede Ministers Udtalelser laa netop dette, at han maatte indrømme, at Forbruget af disse Varer dels var blevet det samme, dels endog var forøget, dels for nogle Varers Vedkommende, som han sagde, var blevet indskrænket. Men naar vi faar Statistikken, kan vi jo tale sammen om den Ting. Jeg vil kun gøre opmærksom paa, at den højtærede Minister dog allerede er gaaet noget bort fra det, der blev paastaet under en anden Sags Behandling, nemlig under Forhandlingen om Kursegalisaringsfonden, at man regnede med en Indskrænkning af Forbruget; thi dette er slaaet fejl.

Finansministeren (N. Neergaard):

Jeg skal ikke trætte det høje Ting med at anføre Tal fra Statistikken, men skal kun sige, at der er mange af de mest udprægede Luksusvarer, hvis Indførsel er gaaet ikke ubetydeligt tilbage. Jeg skal blot erindre om, at der i det hele taget i de Maanedre, der er forløbet, siden denne Lov traadte